

Oslo 25.08.06

Kunnskapsdepartementet
Pb 8119 Dep
0032 Oslo

HØRING – FORSLAG TIL SATSNINGSPLAN FOR UTDANNINGSSAMARBEID MED NORD-AMERIKA

Nettverk for private høyskoler (NPH) takker for oversendt rapport og for anledning til å gi synspunkter inn til arbeidet med en nasjonal Plan for økt samarbeid med USA og Canada innenfor høyere utdanning. NPH finner en slik plan ønskelig, ikke minst med sikte på å komplettere den tidligere etablerte strategi for økt forsknings- og teknologisamarbeid.

Egenbetaling og den norske finansieringsmodellen

NPH registrerer rapportens analyse som tilsier at "for å realisere en nasjonal målsetting om økt kunnskapshenting fra Nord-Amerika, må det offentlige i all hovedsak bære kostnadene".

NPH mener et viktig tiltak kan være innføring av fullstipendiering av nord-amerikanske skolepenger.

Men NPH mener rapportens terminologi som uttrykker at "den norske finansieringsmodellen må legges til grunn" (s.15-16) bør justeres i en ny plan. Rapporten kan med en slik formulering gi inntrykk av at den norske finansieringsmodellen allerede opererer med stipendiering av skolepenger. Dette mener NPH ikke er en tilstrekkelig beskrivelse. "Den norske finansieringsmodellen" er ikke basert på stipendiering av skolepenger. Flere av de private høyskolene har inntekter som i tillegg til statlige tilskudd, er basert både på betydelige eierinvesteringer og på egenbetaling fra studenter. Studentenes skolepenger dekkes i den norske finansieringsmodellen enten via økte lån eller via statlige tilskudd til institusjonene. En fullstipendiering av skolepenger (voucherprinsippet) representerer derfor et relativt radikalt brudd med den norske finansieringsmodellen. Og fullstipendiering av skolepenger i Nord-Amerika kan representere en betydelige konkurransevridning i forhold til norske private høyskoler.

NPH vil likevel etter en nærmere konsekvensanalyse, anse et slikt tiltak for å være nødvendig med sikte på å nå en omforent nasjonal målsetting for internasjonalisering av norsk høyere utdanning.

NPH mener derfor at tiltak som dette bør gis en fornyet omtale, men NPH støtter at det innføres fullstipendiering av skolepenger inntil kr. 52.320 for delstudenter og mastergradsstudenter. NPH vil derimot ikke støtte et forslag om å gjeninnføre støtte til freshmanåret i USA eller forslaget om fullstipendiering av skolepenger på bachelorgradsnivå. Sistnevnte forslag vil virke unødig konkurransevridende.

Innreisende og utreisende

NPH mener satsningsplanens tiltak bør skjelne klarere mellom tiltak overfor utreisende og innreisende helgradsstudenter og utreisende og innreisende delgradsstudenter. Det er en svakhet ved rapporten at den ikke tydeliggjør den viktige forskjellen mellom helgrads og "delgradsstudenter".

NPH mener SIU bør gis i oppdrag i samarbeid med NSD, å utrede hvordan man kan samle og ta vare på nødvendige data om institusjonenes internasjonale bilaterale samarbeidsavtaler. Institusjonenes rapportering må knyttes nærmest mulig til de eksisterende, årlige rapporteringsrutiner.

Innreisende delgradsstudenter

NPH mener det ligger en betydelig utfordring i å få nord-amerikanske delgradsstudenter til Norge. NPH mener Departementet i sitt strategiarbeid spesielt bør fremskaffe en langt bedre statusbeskrivelse som klargjør forholdet mellom utreisende og innreisende "delgradsstudenter" (utvekslingsstudentene). Her mangler en god analyse. Rapportens beskrivelse av "Studenter fra USA og Canada ved norske læresteder" registrerer bare at det er "gjort altfor lite for å analysere denne gruppen og deres behov".

Innreisende nordamerikanske delgradsstudenter er like fullt en viktig studentkategori dersom det skal bli tale om utveksling og ikke bare utsending. Det bør i en kommende plan angis tydelige og separate mål for denne kategorien fordelt på to kolonner, USA og Canada. SIU bør gis mandat til å arbeide videre med tiltak som kan bidra til en økning av antallet innreisende studenter. NPH har registrert det amerikanske Lincolnprogrammet som interessant i denne sammenheng. Sommerskoler og sommerkurs kan også være viktige tiltak for å rekruttere til studier i Norge.

Likeverdighet og SIUs nøkkelrolle

For øvrig vil NPH understreke viktigheten av en likeverdig behandling av statlige og private norske institusjoner når departementet skal planlegge og iverksette ulike tiltak. På samme måte som statlige og private institusjoner utgjør det høyere utdanningssystemet i Nord-Amerika, utgjør tilsvarende institusjoner det høyere utdanningssystemet i Norge. Støtte til utvikling av nye typer studietilbud, sommerskoler etc. i samarbeid med nordamerikanske partnerinstitusjoner (utprøving og pilotprosjekt) bør derfor tildeles på likeverdig grunnlag. SIU som ivaretar både statlige og private institusjoner, bør gis en nøkkelrolle. SIU bør i sitt arbeid gis bedre anledning til å markedsføre Norge som studiested, for eksempel i kjølvannet av en europeisk satsning (Bolognaprosessens Global Dimension).

Med vennlig hilsen for
NETTVERK FOR PRIVATE HØYSKOLER

Anne-Karin Nygård
Leder (sign)

Arne J. Eriksen
Sekretær